

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-né felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kérjük pönteken délig beküldeni.

VII. évfolyam.

Vasárnap 1898. évi október 16-án.

43. szám.

Városi költségvetésünk.

Versecz, 1898. október 11.

Előttünk fekszik az 1899 évről szóló költségeloirányzata városunknak, érdemes vele bővebben foglalkozunk, minthogy ez által bepillantathatunk közigazgatásunk és városunk fejlődésébe. Mert hogy fejlődik Versecz, azt senki nem tagadhatja, igaz, hogy áldozatok árán, de hát ugyen semmit sem adnak a világon, azt is tudja mindenki. A városi pótdó — a legnagyobb valószínűség szerint — az iskolai adóval együtt 74 perzentos lesz a jövő évben, tehát 13 százalékkal több mint ebben az évben. Valjon emelkedett-e városunk egy esztendő alatt 13 százalékkal, ez a kérdés, valjon kapott-e a város közönsége megfelelő ellenértéket a 13 % pótdó terheért?

Gondoljunk csak vissza az egy év előtti állapotokra, járjuk végig a várost, győzdünk meg magunk arról, hogy mi mindent készítettek egy év alatt városunkban, s amit készítettek emeli-e városunkat, szükségesek, czelszerűek voltak-e azok a munkálatok?

Itt van mindjárt a villamvilágításunk!

Sok harc között szülemlett meg, sok pénzbe került — több mint egy negyed millióba, de elmondhatjuk bátran, kevés város van hazánkban, amely oly szépen volna világítva, mint Versecz — az előtt pedig? — biz egyptomi sötétség uralkodott mindenütt, akár csak a legrongyosabb faluban.

A magánosok körében is szépen terjed a villamvilágítás berendezése, nincs még

egy éve üzemben villamvilágítási telepünk, mégis kerek háromezer lámpa van magánosok használatában, s amint a verseczi népesség mindjobban meggyőződik ezen világítási módozat előnyeiről, biztonságáról, a szerint hódít magának, a legegyszerűbb körökben is napról-napról tért a villamvilágítás.

Itt van a csatornázás s a vele kapcsolatos aszfaltozási és kövezési munkálat — egy egész városrész lett felszabadítva ezen munkálat keresztül vitele által, s a még mult évben megközelíthetetlen utcák, mint a Csatorna- és kaszárnya utcák, ma már a legélénkebb forgalomnak örvendenek, s az ezen utcai lakosok, kik azelőtt szinte szégyenlették megmondani, hogy hol laknak, ma dicsekvéssel beszélnek utcáikról, ott az Urbány utca, Fehértemplomi út, mintha kicserélték volna őket s bizony beillenének utjaikkal bármelyik székesfővárosba. A pancsovai út, városunk forgalmának főülkötőere, egész más benyomást tesz az idegenre mióta aszfalton gördül vele végig rajta a kocsik. Ezek a főbb munkálatok, melyek városunkban egy év folyama alatt végeztettek, mondhatjuk mindnyájunk teljes meglepedésére. Majd negyvennégyezer forintnyi összeg szerepel aszfalt-macadám utak, utca kövezések és aszfalt-járdák címén költség előirányzatunkban — de legalább jó sima utakon járhat ember és állat, nincs kitéve mint eddig a nyak- és lábtörés veszedelmének.

A vízmentesítési költségek a nagy és

kisrétén, valamint a városban, huszezer forint körül szerepelnek, ami tekintve azokat a nagymérvű munkálatokat, melyek a nagy és kisrétén, a város aranyat ontó kincses-tárain, évenként foganatosítottak, nem is olyan nagy összeg, annál kevésbbé, minthogy ebben a csatornázási munkálat részlet fizetése, s a vízszabályozási járulék is bennfoglaltatik.

A közbiztonság bevételai nemcsak fődözik a kiadásokat, hanem jóvödelmi forrást képeznek, — biztatás arra, hogy a sertés-vágó-híd, — melynek kiépítése szintén szükséges volna, — mihamarább létesüljön.

Sokba kerül a vallás és közoktatás, több mint ötvenezer forintba, de nem bánánk ha többbe kerülne is, csak feleljenek meg iskoláink azon követelményeknek, melyeket édes magyar hazánk joggal támaszthat a magyarosodás és hazafiúi szeretetben való nevelés szent érdekében.

Kis összeggel szerepelnek a rendőri kiadások, tizenkilencezer forinttal, szerencse és csoda hogy a rendőri közegek csekély létszáma mellett oly kielégítő a biztonság mint nálunk. Bizony nem ártana azonban még vagy tizenöt-husz rendőr.

Legkisebb összeggel szerepelnek a közegészségügyi kiadások alig 7 ezer forinttal. Nem mondjuk, hogy a közegészség nálunk nem kielégítő, ezen tekintetben hála Istennek nem lehet panaszunk — hanem a kórházi állapotok azok már azután oly gyalázatosak, a minők azelőtt az utak, utcák s csatornák állapotai voltak — hisszük s reméljük, hogy lassankint a kórház ügye is megoldás

Tárcza.

Utazási emlékek.

Írta: Perjessy Lajos.

Folytatás.

Alkonyat felé járt az idő, midőn vonatunk a Terézia mező s Bavaria messze kimagasló érc alakjának megkerülésével berobogott a müncheni központi pályaudvarba.

E helyen mindjárt sietünk megjegyezni, hogy a bajorok fővárosa vasuti állomásainak elrendezésével messze túlszarnyalta úgy a mi fővárosunkat, mint Bécsét is. A „központi“ jelző ott teljesen megtele a szó szoros értelmének. A kényelmes nagy állomásról a világ minden tájéka felé lehet indulni, nem úgy mint Bécsben hol egyik vasuti állomás sok kilométerre fekszik a másikhoz, az utazónak van is elég kellemetlensége, ha azonnal tovább akar utazni.

Münchenben az összes helyi állomásokat érintik ugyan a vonatok, minden állomáson fel és le lehet szállani, de a központból mindenfelé lehet indulni. Praktikus és az utazóra nézve igen kényelmes ez a berendezés.

Alig tettünk néhány lépést a fedett széles perronon, nagy álmélkodásunkra halottuk, hogy a nevünket kiabálják a vonat elejénél és a vége felé is a megáradt ember tömegben. Fogalmunk sem volt róla, hogy kik a kiabálók s mit akarnak velünk. Összesügtünk a feleségemmel.

— Valami névrokonunkat keresik. Csodálatos véletlen!

— No no! Ha a mi nevünket viselő embereket keresnek, akkor azok csak magyarok lehetnek. Annakokáért nézzük meg hát kik és mi járatiuk ő kigyelmök. Hatha még valami rokon-ság sul ki itt a messze idegen országban.

Ugy oldalogva, hát odafurakodtunk az egyik kiabáló, előttünk teljesen ismeretlen úri ember közelébe, a ki mellé — honnan honnan nem, — egy gömbölyű kis édes asszonyka tolakodott.

— Nagyobbakat kiált! imigyen szólott vala magyar szóval, kómáromi dialektusban a kis menyecske, — a mikor is mi, már mint én meg a feleségem szinte bele éltük magunkat a detektivek szerepébe.

— E bizony tősgyökeres magyar asszony — mondta a feleségem.

— Csinos is a lelkem adta! (Olyan, a férjek által általánosan ismert — „különös pillantást“ vetett rám a feleségem.) Figyeljük meg őket! — Versecz!! — kiáltotta most karján a kis toltott galambbal s a kijárási felé rohanó férfiú.

— No feleség ennek fele sem tréfa, azok, a kiket ezek keresnek aligha nem mi vagyunk — jelentkezünk tehát!

— És jelentkezünk!

— „Isten hozta!“ Már azt hittük el sem jönnek!

A dolog magyarázata pedig az, hogy a saizburg müncheni uton megismerkedtünk egy

magyar úri emberrel, kinek testvére Münchenben lakik már hosszabb idő óta. Mi Priben kiszálottunk és utazásunkat megszakítva megnéztük néhai II. Lajos bajor király Herrenchiemseei tündérszép kastélyát — utitársunk tovább utazott s jelezte érkezésünket rokonainál, kik elhatároztak, hogy a vasutnál várni fognak benünket. De nem csak vártak, hanem igaz magyar vendéglátással elvittek benünket saját otthonukba s hamarosan kényelmes és olcsó lakást is kerítették.

Felesleges mondanunk, mily kellemesen lepett meg a müncheni honfitársak e kitüntető figyelme.

Pungor József műlakatos, a mi pátrónusunk a Dunántúlról került Münchenbe, a szép-művészetek e Mekkájába. Tanult szorgalmasan, fejlesztette műizlését s ma valóban gyönyörű dolgokat produkál. Szpecialitását képezik a művészi kivitelű ércbotfejek. Midőn tapasztalta, hogy ügyességével szorgalmával külföldön talán jobban megél, mint idehaza, Münchenben telepedett meg.

Napokon át ő volt a mi feledhetlen, fáradhatatlan Ciceronenk, meg mutogatott mindent, elvezetett mindenfelé, fölöslegessé tévén a Baedeker-t. A messze távolban élő kedves honfitárs ki a magyar névnek elismerést, becsületet szerez, lekötözö szivességeért fogadja e helyen is igaz köszönetünk és halánk kifejezését.

alá kerül, s ez se lesz kifogásolható. Legvégül beszélünk a tulajdonképeni közigazgatási kiadásokról, a tisztviselők fizetéséről mely össze-vissza hatvannyolcz ezer forint.

Mit mondjunk erről? Sok pénz ez is, az igaz, hanem első sorban kevés a tisztviselő, valamennyi úgy túl van terhelve munkával, hogy nem győzik, másod sorban pedig oly rosszul vannak a városi tisztviselők más városok s az államtisztviselőkhöz képest fizetve, különösen pedig a főtisztviselők, hogy szinte csoda, hogyan kap a város ily csekély dotációért megfelelő tisztviselőt, s hogyan tudnak a városi tisztviselők abból a csekély összegből tisztességesen megélni, amit óriási munkájuk fejében kapnak?

Oly alapos baj ez városunk közigazgatásában, melyen már a közel jövőben segíteni kell, igaz, hogy az ismét növelni fogja valamelyest a pótdát, de végre is a jó közigazgatásnak első kelléke, hogy jó független tisztviselői legyenek, akik nem kénytelenek anyagi gondokkal küzdeni.

Van, volt és lesz is pótdát, de nem hiába fizetünk, városunk minden tekintetben nagy léptekkel halad előre, s mindnyájunk érdekében óhajtuk, hogy ezen fejlődés legyen folytonos és egészséges, ha pótdát árán is, de legyen.

Zivatar.

NAPI HIREK.

III. Béla dicső emlékü Árpádnádbeli királyunk és neje Antiochiai Anna királyné teteinek ünnepélyes eltemetése tudvalevőleg f. évi október hó 21-én fog végbemenni a budavári koronázási Mátyás templomban. Ezen alkalomra az összes hazai törvényhatóságok kapnak meghívást a miniszterelnökségtől. Városunk kiküldöttéként Seemayer János kir. tanácsos polgarmester fog ezen országos gyászünnepélyen megjelenni, a kinek részére a miniszterelnökségtől már le is küldetett az ünnepélyre szóló beépőjege.

A Riklibrunnal foglalkozott 14-én Dr. Buró Péter városi orvos jelentése folytán a közegészségügyi bizottság. Velicsek mint fürdőtulajdonos van bejelentve akár Adler vagy Kunze ő pedig mint gyógyfürdőt hirdeti a Riklibrunn, mely mindennemű betegséget gyógyít rendes természet adta doktori gyógykezelés mellett. Újabb időben Strauss er sebész is megszüntetett ezzel az intézettel minden összeköttetést. Most azután a közegészségügyi bizottság a miniszterhez fordult, hogy állapítsa meg Velicsek hírdetése folytán, vajjon fürdő-avagy gyógyintézet-e a Riklibrunn, hol a bíróságnál folyó ügyek szerint kuruzsolásokat végez Velicsek, s a miniszteri meghatározása szerint vagy bezárják a Riklibrunn vagy csak mint közönséges fürdő szerepelhet ezentúl.

Mindazok, a kik Münchenben, a bajorok isarparti szép és tiszta fővárosában hosszabb vagy rövidebb ideig tartozkodtak, vagy ott is laktak, mint magyarországi festőművészeink legnagyobb része nem hiába emlegetik igaz lelkesedéssel e várost, mely tömördek látni valóival szebbnél szebb kiránduló helyeivel, a benne folyó bohém fajta élettel, egyike a legkellemesebb tartozkodási helyeknek.

Kedélyesség tekintetében is messze túlszárnyalja az e tekintetben egykor híres Bécsset hol a „Gemüthlichkeit“ most a legszenvedélyesebb politikai és nemzetiségi harcokká változott át.

München egész nyáron, sőt tavasszal és ősszel is sok ezer turistának, utazónak kedvelt tartozkodási helye.

Az élet sokkal olcsóbb ott, mint Budapesten vagy Bécsben, a mulatóhelyek beléptidijai is jóval alacsonyabbak, mint nálunk. A királyi udvari opera színházban az előadások, — tekintettel a nagyszámú idegenekre — nyárban is folynak, a szegényebb sorsú nép, polgári elem kedvelt mulatóhelye a népszerű „Deutsches Theater“, melynek beosztása nagyban hasonlít a budapesti Solymosi mulató, és a bécsi Ronacher helyiségeihez.

Igen meglepett bennünket, hogy e színházban hetek óta, nap-nap után adták a verseczi férfi dalegylet karmesterének, Weidtnak egy igen csinos, fülbemászó zenéjü régi operettjét.

Azóta az öreg karmester be is pörölte mar az élelmes bajor directort, ki busás jövedelmé-

Városunk pénzügyi bizottsága f. hó 13-án tartott ülésében a következő megállapodásokra jutott: 1. Ajánlja hogy Boiger Karoly igazgatótanító személyi pótléka 200 frtra emeltesék, hogy annak idején 850 frt. nyugdíjat kap hasson. (Minden tekintetben dicsérendő határozat. Sz.) 2. Az iskolaszék jegyzője évi 100 frttal díjaztassék. 3. Erzsébet királyné szobrász 1000 koronát szavazzon meg a város 4. Hogy a 700.000 frtos felveendő kölcsön ügyet halasszuk el addig, míg behatóbban meg nem vizsgálják az ügyet.

Dr. Szidon Adolf kerületi főrabbi jövő vasárnap fogja ünnepelni negyedszázados jubileumát. Az ünnepély részleteit jövő számunkban fogjuk ismertetni.

Kerékpárverseny. Az „Első Verseczi Bicycle-Club“, városunk ezen aranylag fiatal, de törekvő egyesülete, mely rövid fenállása óta nagy anyagi áldozatokkal költséges versenypályát alkotott, a ezen szép sport művelőit és barátait közös munkakodásra egy központba gyűjtötte — a mult Vasárnap versenypályának megnyitása alkalmával „Országos kerékpárverseny“-t rendezett, mely — monnjuk ki nyíltan — minden várakozáson felül jól sikerült, s méltó dicséretre szolgálhat az egyesületnek. Hogy ez a vállalkozás nem kicsi dolog volt, hogy ily országos verseny rendezése mily sok dologgal és költséggel jár, azt csak az tudja megítélni, ki hasonló dolgok rendezésében már részt vett. Az elismerés az egyesület választmányának összes tagjain kívül első sorban Deák Alajos elnököt és Weifert Ottó titkárt illeti meg, kik nem ijedtek meg a nehézségektől s nyélbe ütötték a dolgot. Az egyesület verseny pályája a fehértemplomi út végén a honvéd laktanyához közel fekszik és ámbátor csak földpálya, a követelményeknek — mint azt az idegen szakértők hangsúlyozták — teljesen megfelel. A terjedelmes és páholyokkal is ellátott fedett tribünről igen szép kilátás nyílik a verseczi hegységre. Az ovális alakú pályája hossza 333 méter, belső terét igen szépen fel lehetne használni telben korcsolya pályául és nyárban tennis játékhelyül. A versenyen 3 óra tájban már igen nagy és élénk közönség jelent meg. Persze ingyen néző volt elegendő a fehértemplomi országot korlátai mellett. A verseny lefoiyasa különben a következő volt: Megnyitó számmúl Deák Ilona és Seidl Anna kisasszonyok futották be földszített kerékpáron a teret. A megnyitó versenyenél (2000 méter) első lett Merschdorf Péter Nagy-Becskerekéről 4 p. 6¹/₅ mp., második Muscat Budapestről 4 p. 6²/₅ mp., harmadik Beck Lajos Temesvár 4 p. 7²/₅ mp. A vendégek versenyenél (3000 m.) első Muscat 8 p. 5 mp., második Braun Nagy-Becskerekéről 8 p. 5⁴/₅ mp., harmadik Beck A. Budapestről 8 p. 8¹/₅ mp. Kezdek versenyenél (2000 m.) első Beck Lajos 3 p. 24 mp., második Scherter Ottó 3 p. 43 mp., harmadik Tangel Mihály 3 p. 49²/₅ mp. A főversenyenél (5000 m.) a legelső bicyclisták indultak. Braun Marcell láncza menetközben elszakadt, de szerencsétlenség nem történt. Elsőnek Muscat érkezett be 12 p. 47 mp., második lett Beck Lajos 12 p. 47³/₅ mp., harmadik

ből a szerzőnek nem csak hogy nem jutott semmit, hanem a darab előadhatási engedélyét sem szerezte meg.

Münchennek tagadhatatlanul leglátogatottabb helyiségei a nagyszámú s fényesen berendezett sörházhelyiségek. A bajor sör ott helyben igen jól kezeltek s nagy olcsósága miatt (1 liter 24—26 Pf.) tömördek mennyiségben is fogyasztják. A jól trenirozott bajor gyomor egy nap 15—20 liter ilyen folyadékot is képes felvenni magába. Az udvari sörház az ugynevezett „Hofbräuhaus“ par év előtt, ujonnan renováltattott és óriási helyiségeiben több ezer ember elfér. A többi sörházak is mind igen nagy terjedelműek, az ugynevezett, „Löwenbräu“ helyiségeiben több mint kétezer szék van elhelyezve, a majdnem kizárólag nőkből álló felszolgáló személyzet száma meghaladja a kétszázat, a vendégeket 60 egyformán öltözött pinczérleány szolgálja ki.

Egész német országban általános különben a nők alkalmazása, sok oly mukodési körben, hol nálunk csak férfiakat alkalmaznak.

A borralalókat ők is szívesen elveszik, de kevéssel megelégszenek. Különben a német honpolgár takarékosági hajlamaival nem is igen egyezik meg a busás borralalók osztogatása. A felszolgáló nők igen udvariasak és előzékenyek s az elokelobb helyiségekben igen csinosok is. Egy helyütt csupa szöke, mashelyt csupa barna leány szolgál fel.

(Folytatása következik)

Merschdorf Péter 12 p. 48¹/₅ mp., ki azonban már a czél előtt fölemelt kézzel szabályszerűen óvást emelt a verseny ellen és a versenybírósnal azt adta elő, hogy Muscat állítólag balra eleibe tért s őt leszoritotta. A versenybírósnal mely Paulovics István, kir. táblabíró, Weifert Károly, főjegyző és Baross, kir. aljárásbírákból állott, Dr. Seemayer, Dr. Lichtscheindl, Dr. Dajkovics és Dr. König, palyabírák meghallgatása után kimondotta, hogy mivel Merschdorf is követett el hasonló hibát a futásnál, új futást rendelt el, de csak 6 körrel. Mivel Merschdorf másodsor nem akart indulni, a pályadíjaket Muskat és Beck vittek el. (Nem igen erőltették meg magukat — fumigálva haladtak — biztos volt a dolguk.) Az egyleti verseny (2000 m.) nem sok érdekességgel bírt Merschdorf játszva vitte el az első díjat, 4 p. 44¹/₅ mp., második Incze, harmadik Scherter Otto lett. A hölgyek díjaért többen versenyeztek, a 3000 méteres pályát mint első Merschdorf 8 p. 59 mp. alatt futotta meg, második lett Incze 8 p. 60 mp., harmadik Beck Lajos 8 p. 60³/₅ mp. A verseny utolsó számát az 1000 méteres vigasz verseny képezte. Első Braun 1 p. 56 mp., második Incze 1 p. 56¹/₅ mp., harmadik Scherter Otto 1 p. 57²/₅ mp. A versenynek egy mulattató alakja is akadt Th. szabó személyében, a ki rozoga géppel majd minden versenyben résztvett, az első koroknál elul is járt minden alkalommal, de következetesen mindig ő lett az utolsó nagy gaudiára a mulatni vágyó közönségnek. A díjak kiosztása este tartatott meg a Glückmann-féle vigadóban hol Paulovics tablabíró rövid beszéde után Deak elnök osztotta ki a valoban csinos és értékes pályadíjakat. Ezután megereedt a tancz Jova tüzes zenéje mellett az aczelhmu bicyclisták ugyancsak járták a kallai kettőt a nagy strapáczió nem igen latszott meg rajtuk.

A „Szbosztvo“ haragszik. No ez ugyan nem igen nagy újság, mondják jó érzelmű szerbjeink: hiszen a tulzó radikalsok ezen szoczialista hajlamú szócsove mindenkire s mindenre haragszik a vilagon. Haragszik első sorban a magyar államra, s minden magyarra, de haragszik a szerbek pátriarchájára, a püspökre, s minden oly szerbre is, ki nem tolja az ő onzssal teli sekeret, s elitéli aknamunkáját. A „Szbosztvo“ legutóbbi számában a „Baich“ baroknak ront kemény megrovási kalandban részesítvén őket hogy „szerbül nem tudnak és tudni sem akarnak“ — rajuk ront, a miért perrel támadtak meg néhai Theodosovits Velimir végrendeletét, s mivel — szerinte — meg akarják károsítani a szerb államot. Szemükre hanyja hogy a „megmagyarosított Baichok“ a szerb fejedelem vagyonából gazdagodtak meg s most nem szegyenlik magukat poroskodni. A Baich baroknak ugyan nem igen fog megfajdulni a fejük a „Szbosztvo“ kirohanásaitól, de a radikals lapnak nem is az a czélja, hanem hogy a népet ezzel a dologgal is izgassa s a Baichokat nepszerületlenne tegye. Ez a joakarata azonban aligha fog sikerülni, mert a szerbek azt latnak mar azon a szítán, melyet Illits ügyvéd és „Gyoka Maurer“ (pardon Petrovits) kompanistak forgatnak. „Szbosztvo“ rendes szokasa szerint lapunknak is neki megy. Lenyomatván a hivatalos népszámlálási adatokból kozolt statisztikai kimutatásunkat, tagadásba veszi, hogy az a statisztika helyes volna, szerinte nincs e hazában annyi magyar (— „még ha az összes zsidókat és renegatokat is bele szamítják a sovinitak“ —) hogy vezérszerepre lehetne hivatott, hogy a népszámlálást nem helyes uton ejtették meg, — hogy Európa kozvéleményét nem tudják meggyozni ezen statisztikáikkal a magyarok... stb. — Ennye de fene gyerek vagy te „Szbosztvo“!

Folyó évi ellenőrzési szemlék. Versecz városban: a közshadseregbeliek részére október hó 19. 20. és 21-én, a honvedseg részére október hó 22. 23. és 24-én, a népfelkelők részére október hó 16. 17. és 18-an. A verseczi járásban: a közshadseregbeliek részére október hó 15. 16. 17. és 18-an, a honvédség részére október hó 28. 29. 30. és 31-én, a népfelkelők részére október hó 19. és 20-an. Fehértemplom városban: a közös hadseregbeliek részére október hó 27-én, a honvedseg részére október hó 10-én és a népfelkelők részére október hó 29-én. A fehértemplomi járásban: a közös hadsereg részére október hó 11. 12. és 13-an és a népfelkelők részére október hó 30. és 31-én. A dettai járásban: a közös hadseregbeliek részére október hó 9. 10. és 11-én és a népfelkelők részére október hó 15. 16. 17. és 18-an fognak megtartatni a folyó évi ellenőrzési szemlék.

való

A verseczi szt. Lukácsnap országos vásár f. évi október hó 28. 29. 30. és 31-én lesz. Miután október hó 27-én hetivásár van, a szarvasmarhák felhajtása már ezen napon van is meg engedve.

Ló- és marhatenyésztési díjazás Verseczen. A temesmegyei gazdasági egyesület által rendezett tenyésztési díjazás, a megyei lötenyésztési bizottság által rendezett lötenyésztési díjazással együtt, folyó hó 9-én tartott meg Verseczen. A kiállításon noha számos egyleti tag és verseczi polgár jelent meg, nem tapasztaltuk azon általános érdeklődést, melyet a jó ügy megérdemelt volna. A díjak egy részét ki sem lehetett osztani. A bizottságok a következőleg allították össze. Lötenyésztési bizottság: Nagy György elnöke alatt: br. Ambrózy Gyula, Dörmann Henrik, Láng Lajos, Havas Rezső, Ottlik Péter, Braumüller Emil, Csapó Géza, Bodó Lajos, Lillin Ignác. A tenyésztési díjazás vizsgálatára Kabdebo Gergely alispán elnöke alatt: br. Rajasich György, Králik István, Deutsch Andor, Kehrér Béla, Gerzenits Gynla, Malonyai Zsigmond, Knelly Lajos, Halász Károly. A szántás- és eke-verseny bíráló bizottsága báró Rajasich György elnöke alatt: Ottlik Péter, Csiky Gyula, Králik István, Halász Károly, Vickt Gyula. A cseléd díjazási bizottság Nagy György, elnöke alatt: Jovanovich Szilárd, br. Rajasich György, br. Ambrózy Gyula és Nagy Lajos. Ezen megalakulás után a bíráló bizottságok az illető csoportokhoz mentek. A felhajtott 29 darab szarvasmarha közül br. Srtojanovics György germánia nagybirtokos gulyájabeli marhája dícsérő oklevéllel, Lauer Ferencz n. sztamorai bikája 20 koronával, Babics Illés verseczi lakos pinzgaui csoportja 10 koronával, Burán György germáni kisgazda magyar faju bikája 5 koronával díjaztatott. A cseléd-díjazáshoz jelentkezett és nyolcz évi szolgálatot igazolt Szloszki József, br. Sztojanovics Iván kocsisa 20 korona jutalmat kapott. A lötenyésztési jutalom-díjazáshoz 18 kiállító jelentkezett. Díjakat kaptak: a) csikóval elővezetett kanczákért, Beer Menyhért Verseczről 50 koronát, Vázt Károly Verseczről 40 koronát, özv. Büchl Teréz Dettáról 40, Christmann Kristóf N.-Zsámrol 20 és Büchl Teréz kétszer 20 koronát; b) kanczákért: Lauer Ferencz N.-Sztamoráról 50, Malonyay Zsigmond Dentáról 25 és Trika Zsiva Jaszenováról 15 koronát; c) ménékért: Schummer Ferencz N.-Sztamoráról 100, Lauer Janos Dettáról 50, Hack József Dettáról 30 és Romenik Marko Jaszenováról 20 koronát. A tenyésztés-kiállítás nem felelt meg a kívánalmaknak, a szántás- és eke-verseny pedig elmaradt, mert a nagy szárazság miatt a legelők kopárak és a marhák rosszul táplálkoznak, a föld pedig oly kemény, hogy azon szántani lehetetlen. A régi cselédek minthogy hű szolgálatuk mellett munkájukat nem mutathatták be — nem jöttek el. A megmaradt díjak a jövő évben rendezendő díjazásoknál fognak felhasználtni. D. K.

A munkagép-kiállítás berekesztése. A temesvári Scudier-lyeti gép-kiállítás, mely három heti tartama alatt annyi üdvös tanulság és messzeható kezdeményezések kuforrása volt, mintegy negyedfélezer fonyi közönség látogatta, bezárult. A kiállítás utolsó két napján Temesvárott időzött a kir. technológiai muzeum igazgatója, Taborszky Ottó, ki az iparos korokkal érintkezvén, megelégedéssel tapasztalta, hogy kézműveseinknél nem hiányzik a komoly törekvés, melylyel üzemüket tökéletesíteni s ezzel annak versenyképességét a viszonyok magaslatára emelni ohajtják. A temesvári kereskedelmi és iparkamara munkaprogramjában e kiállítás csak bevezetésekül szolgál egy akciótervnek mely célját országrészünk ipari fellendítésében leli és a felszínen mozgó jelenségek teljes bizonyossággal remélni engedik, hogy jelzett akció az érdekeltség részéről hathatós támogatásra talál. Ha tehát a munkagép-kiállítás kapcsán a dolog természetéből kifolyólag rögtönös eredményekről nem is számolhatunk be, már magában véve azon tény, hogy kézműveseink eddigi lethargiájukból felébredve, az erélyes cselekvés mezejére léptek, bőven jutalmazza az e kiállításra fordított pénz- és munkabeli áldozatokat s egyszersmind elégtételül szolgálhat mindazoknak a kik e szép vállalkozás létrehozatala érdekében onzetlen buzgósággal közreműködtek. A lezajlott kiállításnak kétségkívül kiváló szerep fog jutni e vidékek iparos-mozgalmának történetében.

Mucsai levelezés. Szójk ez a levél az én sógoromnak Verseczen. Egye meg a fene édes sógor ezt a komisz világot, vóna termés, de a zsidók lenyomták az árát, vóna ára a borkam meg kevés lett. Ezek iránti tekintetből vartam olyan soká az levedzéssel, hir pediglen vóna

éleg, több mint kukoricza megest kösségi pótdadó enné meg a fene az utóbbi, az előbbi ugyanis megeszi a diszno, meg magunk. Hát mondok a múltkoriban két hónapja, mikor ezt a ménkü csatornyát csinyaták azt mongya a szurokazpaltos főmindenegyéb a mi főinzeljünknek hoczi koma, szerez egy vasbúvaló hengergelöt, had nyomkodjam meg vele jobban nem az ángyom asszonyomat, hanem azt a fene fődét amire a küvezet, meg a szurokazpalt gyün, han lassza az népség, hogy nem akarom becsapnyi Osztég a főinzellér szerzett is egy vashengergelöt ameg mingyárt össze is tört mer azelőtt is evöt törve, egye meg a fene a czókmókját, más-képest úgy se attá vóna köcsön az a királi főinzellér, ki lett azután a bíróságnál okumálzva, hogy rosz vót a verkzaig, osztég a mi inzellérünk azt mondta a főszöllítésra amit a nemes tanács intézett hozzá, hogy hát ha pörönyi akar a királi főinzellér hát tessék, bánya a fránya, de a kösségnek semmi köze a dologhoz, ha fuzetni köll, fizeti a szurok azpaltos aki össze gabajodta az alsó vállakozóva a Glaube urra a a hengergelöt. Ebbe maratt vóna a dolog — hát nem veszkedett bele a dologba a saroki füszeres az ü külön német zujságába? Aszongya, mit gondó a főinzellér törökbasza, talán a kösség csinyáltassa meg hatszáz pongör azt a vashengergelöt? Hát mi köze a kösségnek az egész dologhó, meg mi köze a saroki füszeresnek hozzá, azt bírálja meg édes sógorom, magának talántan több esze van ebben a dologban mint nekem meg a saroki füszeresnek, mikor ezt így is úgy is a szurokazpaltosnak köll fuzetni. Hogy én nem vagyok számár azt már régvest régent udom, hogy ki az, tanalja ki édes sógor, melyhez hasonjó jókat kívánok Ifju Göre Gábor birógyelűt ür.

Rövid hírek. Halálozás Kánya Lajos városkerti vendéglős a múlt kedden élete 37-ik évében elhunyt. — Wagner Otto ügynevezett „Naturarzt“ (Radebeulbol) f. hó 25. és 26-án felolvasást fog tartani.

Megindult a heremagvásárlás. Részint a külföldi, részint a belföldi kereskedők bejárak most a vidékeket és többen felhasználják egyes termelők tájékoztatásáért, miáltal ezen gazdák alacsonyabb árt kapnak magvaikért, mint a jelenlegi piaczi helyzetnél jogosan igényt tarthatnak. Részünkről kötelességünknek tartjuk figyelmeztetni az egész gazdaközönseget, hogy ne pocsekolya el olcsó áron loheremag természetét, hanem forduljon bizalommal Mauthner Ödön hirneves budapesti magnagykereskedőhöz, küldjön oda mintát természetéből a mennyiség megnevezésével. Teljesen nyugodt lehet mindenki, hogy okvetlen megkapja a legmagasabb árt, mert általános ismert tény, hogy Mauthnernek óriási forgalma és a legnagyobb szükséglete van heremagvakból, es meg vagyunk győződve, hogy a legszolidabb lebonyolítást is e czégnél találhatják meg a termelők.

Kossuth Lajosnak 1848-iki leghivebb arczképe. A fővárosi 1848-49-i Kossuth muzeum évek óta foglalkozik annak megállapításával, hogy a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth arczképek között, melyik a leghivebb kép. Az 1848-iki nyomtatott és festett Kossuth képek olyan sokfélék és egymástól annyira elütök, hogy e miatt a nagy közönségnek különösen az újabb generációnak alig lehet fogalma arról, hogy hát milyen volt, hogy nézett ki 1848-ban a mi dicső kormányzónk. Ez az ügy valóban méltó arra, az évek óta folyó nagy munkára, a melylyel a budapesti 1848-49-i és Kossuth muzeum megállapítani és elkészíteni törekszik a legnagyobb magyarnak tökéletes hű képét. Kossuthnak nyomtatásban megjelent legelső arczképét 1841-ben Eybel rajzolta, ki a bécsi Belvedernek képtár öre és híres arczképfestője volt. Eybel 1844-ben másodsor rajzolta köre Kossuth arczképét. Ez a két legrégibb nyomtatott kép igen szép, de a később készült nagyobb művészek képeiből, valamint az 1847-től 1853-ig készült Kossuth fényképek és Dangerotypek nyomán egész biztosan lehet megállapítani, hogy az Eybel képeken Kossuthnak arca nem egészen élethű. Nem rég elhunyt jeles festőnk az öreg Barabás 1848-49-ben négyszer rajzolta meg Kossuth arczképét. Ezek közt van egy, a mely az összes képekkel összehasonlítva igen sikerültnek mondható, de a másik három Barabás-féle Kossuth kép nem jó, épp úgy nem sikerültek, mint a hogy Potófit nem jól rajzolta meg a nagy mester. A legelső 1847-i Kossuth Dangerotyp arczkép báró Helfert v. b. titk. tanácsosnak, az 1848-iki események híres történésének birtokában van, ki erről másolatokat ajándékozott Gr. Kreith Bélának. Erdekess, hogy a másolatokat báró Helfertnek jó barátja Lobanoff herczeg a meghalt bécsi orosz nagykövét készítette. A báró Helfert-féle Dangerotyp, a Barabás-féle legjobb kép és az amerikai ötféle Dangerotyp fényképek után és emlékezte nyomán festette meg Kossuth Ferencz ajándékkép Gr. Kreith Bélának, Kossuth Lajos 1848-iki leghivebb arczképét. Ugyanazok Kossuth Ferencz festette meg édes atyának öregkori arczképét az élő Kossuthról oly híven, hogy a kik a legnagyobb magyart Turinban szerencsések voltak láthatni, azok meggyőződhetek arról, hogy soha életükben hivebb arczképét nem láttak, mint a minőt Kossuth Ferencz festett dicső atyjáról. Ezen eredet, és leghivebb képekről festenek most a budapesti 1848-49-i muzeumban, öregkori és 1848-ki Kossuth arczképeket, városok és egyletek számára. 230 forintba kerül szép ráimával egy tündig festett életnagy Kossuth kép, melynek magas-

sága másfél méter, szélesége egy és egy harmad méter. Életnagy mellkép formában rámostól 25. 50 frt, vagy száz forintba kerül egy-egy jól festett Kossuth vagy Petőfi kép, sőt tíz forintért is ad a budapesti 1848-as és Kossuth muzeum egy fénykép ut. életnagy Kossuth képet. Fenti árak mellett a festőnek és a muzeumnak is kevés a haszna, miért is ez a vállalkozás inkább az 1848-40-i és Kossuth kultuszhoz hoz áldozatot. A Bem-Petőfi körképénél, a mely csatakép ma Budapestnek legérdekesebb látványa, ki van állítva 1848-49-i muzeum legszebb része, s itt látható (Városliget arena-ut 70. sz.) a Kossuth Ferencz által festett fent leirt két nagyszerű Kossuth kép is. Mielőtt a Kossuth Ferencz által festett 1848-i képet a Kossuth muzeum mint tökéleteset elfogadta volna, bemutatta a képet Barabás, Kovács Ernő és más olyan jeles művészeknek, kik Kossuthot 1848-49-ben és az 50-es évekeba többször látták. Megnézték a képet a még elő 48-as jeleseink és Kossuthuak rokonai, barátai, Ezek után a kép addig lett javítva, míg egyhangulag kimondatott, hogy tökéletes.

Szerkesztői levelezés.

Többeknek, Előre látható volt, hogy nem marad büntetlenül. — Stillmunga Máttyás rendőrkapitány csak hivatalos kötelességét teljesítette akkor mikor egy éjjeli háztűznél a helyszínen szivarozva megjelent Schmiéd Ede könyv árust a szivar letételére szólította fel s miután az illető a helyett hogy engedelmeskedett volna, még feleselni kezdett az inspectiós rendőrkapitánnyal, s ennek folytán az elvezette a tuzhelyszínről az illető uri embert. Ezen értelemben hozatott az ítélet is, s Schmiéd Ede husz forint pénzbírságra ítéltetett. Hiába nem jó hivatalos funkcióban levő tisztviselővel kikezdeni, végre is az a tisztviselő nem mulatásból tesz úgy ahogy tesz, hanem kötelességből.

Nyiltér.

Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával** küldenek. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

9751. sz. — 1898.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy mindazok, a kik az 1899. évi ujonczállításra mint 1. 2. 3-ik korosztálybeliek vannak felhiva, vagyis a kik az 1878. 1877. és 1876-ik éveken születtek kötelezve vannak a városi katonai ügyosztálynál az összeírású jegyzékbe leendő felvételt végett a nélkül, hogy külön szóbeli vagy írásbeli felszólítást várnának és tekintet nélkül arra, vajjon ugyanazon községbeli illetőségűek-e vagy sem, legkésőbb november hó végéig személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni, mert ellen esetben a mulasztás hátrányos következményeit a védtörvény 35 §-a szerint, maguknak tulajdoníthatják.

Verseczen, 1898. évi október hó 11-én.

Polgármester szabadságon:

Welfert Károly, főjegyző.

8213 szhoz. — 1898,

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az idej honvéd ellenőrzési szemle Versecz városában f. évi október hó 22. 23. és 24 napjain a városháznál fog megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva a helyben tartózkodó nem tényleges honvédek a honvéd igazolványi könyvhoz mellékelt oktatás 39. pontjában említett tek kivételével, miszerint a fent kitűzött napokon, mindenkor d. e. 8 órakor pontosan jelenjenek meg, és magukkal az igazolványi könyveket hozzák, mert a meg nem jelenők, vagy elkesve beérkezők az utószemlén kötelesek megjelenni, s ezen felül, a mennyiben elmaradásukat igazolni nem tudják, a katonai szabályok szerint meg fognak buntettetni.

Az utószemle f. évi november hó 15-én a m kir. 7. honvéd kiegészítő iroda helyiségében tartatik meg.

Verseczen, 1898. évi szeptember hó 23-án

Polgármester szabadságon:

Welfert Károly, főjegyző.

4478 sz. — 1898.

Hirdetmény.

Az egyenes adót nem fizetők (napszámosok) mint utadó kotelesek 1898. évi összeírású